

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 18 december 2002
(OR. en)**

**Interinstitutioneel dossier:
2001/0270 (CNS)**

15490/1/02

REV 1

LIMITE

DROIPEN 92

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	de Raad
nr. vorig doc.:	15095/02 DROIPEN 89
nr. Comv.:	14904/01 DROIPEN 105 - COM(2001) 664 def.
Betreft:	Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad betreffende de bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat

I. INLEIDING

Tijdens zijn zitting van 28 en 29 november 2002 heeft de Raad aan de hand van document 14665/02 DROIPEN 86 + COR 1 (en) het ontwerp voor een kaderbesluit van de Raad betreffende de bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat besproken. Het resultaat van de besprekingen staat in document 15095/02 DROIPEN 89.

De onopgeloste vraagstukken werden besproken op 10 december 2002 door de Groep JBZ-Raden en op 17 december 2002 door het Coreper. De tekst die het resultaat is van deze besprekingen staat in bijlage I. Een verklaring van het Verenigd Koninkrijk staat in bijlage II.

De Raad wordt verzocht de vraagstukken onder deel II hierna te bezien.

II. ONOPGELOSTE VRAAGSTUKKEN

1. Algemene voorbehouden

Bij het voorstel werden de volgende voorbehouden gemaakt:

- voorbehouden voor parlementaire behandeling van DK, F, D, IRL, NL, S en UK;
- een algemeen studievoorbehoud van de Italiaanse delegatie.

De Raad wordt verzocht na te gaan of deze voorbehouden kunnen worden ingetrokken.

2. Algemeen compromis

In het licht van de besprekingen heeft het voorzitterschap als algemeen compromis een nieuwe versie van de artikelen 1, 7 en 8, een nieuwe overweging (16) en de nieuwe overweging in de voetnoot bij artikel 7 voorgesteld; al deze voorstellen staan in bijlage I. Hierbij zijn de volgende voorbehouden gemaakt:

ad artikel 1 (delicten die verband houden met racisme en vreemdelingenhaat)

- een voorbehoud van de Ierse delegatie betreffende de verplaatsing van de formulering "bedreigende, kwetsende of beledigende" naar artikel 8;
- een voorbehoud van de Commissie bij de verwijzing in artikel 1, onder a), naar "discriminatie", waarvan de bestrijding volgens de Commissie in de eerste pijler thuishoort ¹; de Commissie zal met een verklaring daaromtrent komen;
- een voorbehoud voor nadere bestudering van de Nederlandse delegatie bij de verwijzing naar godsdienstige overtuiging. Deze delegatie stelde voor om in artikel 1, onder a), c) en d), en in artikel 8, lid 1, onder a), de woorden "godsdienstige overtuiging" te vervangen door "godsdienstige overtuiging of geloof". Verscheidene delegaties maakten een voorbehoud of een studievoorbehoud bij dit voorstel;

¹ Zie het werkdocument van de Commissiediensten in document 7880/02 DROIPEN 23.

- een voorbehoud van de Ierse delegatie bij artikel 1, onder c) en d), met betrekking tot de fundamentele beginselen. Deze delegatie was van oordeel dat het laatste gedeelte van de verklaring in overweging (16) ("In dit kaderbesluit [...] wordt niet geëist dat een lidstaat maatregelen aanneemt die ingaan tegen zijn grondwettelijke bepalingen inzake deugdelijke rechtsgang, vrijheid van vereniging, persvrijheid en vrijheid van meningsuiting") als artikel in dit rechtsinstrument moet worden opgenomen. Een aantal andere delegaties stond negatief tegenover dit voorstel.

ad artikel 7 (grondwettelijke bepalingen en fundamentele beginselen)

Het voorzitterschap stelde het in bijlage I opgenomen artikel 7 en de overweging in de voetnoot bij die bepaling voor. De Britse delegatie maakte een studievoorbehoud bij de tekst.

ad artikel 8 (draagwijdte van de strafrechtelijke aansprakelijkheid)

Naar aanleiding van de discussies in de Raad stelde het voorzitterschap de tekst van artikel 8 in bijlage I voor. De Franse, de Spaanse en de Belgische delegatie maakten een studievoorbehoud bij de inhoud van de tekst.

Om tegemoet te komen aan de bedenkingen van de Franse delegatie ten aanzien van artikel 1 werd de formulering "bedreigende, kwetsende of beledigende" verplaatst van artikel 1 naar een nieuw punt d), onder artikel 8, lid 1. Er ontstond zich een discussie over de vraag of in artikel 8, lid 1, onder d) moet worden verwezen naar het gehele artikel 1. De Britse delegatie meende dat in die bepaling ten minste moet worden verwezen naar de punten c) en d) van artikel 1, maar zou zich nog beraden op de behoefte aan een verwijzing naar de rest van artikel 1. De Franse delegatie noemde de opneming van een verwijzing naar de punten c) en d) van artikel 1 onaanvaardbaar. De Oostenrijkse en de Zweedse delegatie meenden dat artikel 8, lid 1, punt d), dient te verwijzen naar artikel 1 in zijn geheel. De Ierse delegatie maakte een voorbehoud onder verwijzing naar haar bedenkingen ten aanzien van artikel 1.

De Commissie stelde voor om het nieuwe artikel 8, lid 3, in te voegen dat in de voetnoot bij artikel 8 staat. Verscheidene delegaties maakten een voorbehoud of een studievoorbehoud bij dit voorstel.

Zie in dit verband ook de opmerkingen van de Nederlandse delegatie betreffende artikel 1 hierboven.

Het voorzitterschap verzoekt de Raad te onderzoeken of het/hij de in de bijlage opgenomen artikelen 1, 7 en 8 en de daarmee samenhangende overwegingen bij wijze van algemeen compromis kan aanvaarden.

3. Andere vraagstukken

Voorts liggen er nog de volgende onopgeloste problemen:

- een voorbehoud voor nadere bestudering van de Britse delegatie en de Commissie bij artikel 4,
- de overwegingen en de data in artikel 11 zijn nog niet besproken,
- het advies van het Europese Parlement is nog niet besproken.

De Raad wordt verzocht na te gaan of de voorbehouden voor nadere bestudering bij artikel 4 kunnen worden ingetrokken.

Voorstel voor een
KADERBESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, met name de artikelen 29, 31 en artikel 34, lid 2, onder b),

Gezien het voorstel van de Commissie ¹,

Gezien het advies van het Europees Parlement ²,

Overwegende hetgeen volgt ³:

- (1) Racisme en vreemdelingenhaat vormen een rechtstreekse schending van de beginselen van vrijheid, democratie, eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden en de rechtsstaat, beginselen waarop de Europese Unie is gegrondvest en die de lidstaten gemeen hebben.

¹ PB C

² PB C

³ De overwegingen zijn nog niet besproken.

- (2) In het Actieplan van de Raad en de Commissie waarin wordt aangegeven hoe de bepalingen van het Verdrag van Amsterdam inzake de totstandbrenging van een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid het best kunnen worden uitgevoerd ¹, in de conclusies van de Europese Raad van Tampere van 15 en 16 oktober 1999 ², in de resolutie van het Europees Parlement van 20 september 2000 ³ en in de Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over de halfjaarlijkse bijwerking van het scorebord van de voorde-
ringen op het gebied van de totstandbrenging van een ruimte van "vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid" in de Europese Unie (tweede halfjaar 2000) ⁴, wordt aangedrongen op maatregelen op dit gebied.
- (3) Gemeenschappelijk optreden 96/443/JBZ van 15 juli 1996, door de Raad aangenomen op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, ter bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat ⁵, moet worden aangevuld met wetgeving die voorziet in de behoefte de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten nader op elkaar af te stemmen en de belemmeringen voor een doeltreffende justitiële samenwerking, die voornamelijk voortvloeien uit de uiteenlopende wetgevende benaderingen in de lidstaten, weg te nemen.
- (4) Uit de beoordeling van het gemeenschappelijk optreden van 1996 en de werkzaamheden die verricht zijn binnen andere internationale fora, zoals de Raad van Europa, blijkt dat zich nog steeds problemen voordoen bij de justitiële samenwerking, en dat het strafrecht van de lidstaten dus verder moet worden verbeterd om te zorgen voor de toepassing van een duidelijke en alomvattende wetgeving waarmee racisme en vreemdelingenhaat doeltreffend kunnen worden bestreden.
- (5) Dit verschijnsel racisme en vreemdelingenhaat moet door middel van een gemeenschappelijke strafrechtelijke benadering op EU-niveau worden aangepakt, zodat dezelfde gedragingen in alle lidstaten strafbaar zijn en dat er doeltreffende, evenredige en afschrikkende straffen en sancties kunnen worden opgelegd aan natuurlijke personen en rechtspersonen die dergelijke strafbare feiten hebben gepleegd of daarvoor aansprakelijk zijn.

¹ PB C 19 van 23.1.1999, blz. 1.

² <http://ue.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>

³ PB C 146 van 17.5.2001, blz. 110.

⁴ COM(2000) 782 def.

⁵ PB L 185 van 24.7.1996, blz. 5.

- (6) Bij het opleggen van straffen voor gewone strafbare feiten moeten racistische of xenofobe motieven worden meegewogen als verzwarende omstandigheid. Dit zou de plegers van dit soort delicten rechtstreeks van repliek dienen en tevens een afschrikkende werking hebben.
- (7) Het feit dat een delict dat verband houdt met racisme en vreemdelingenhaat wordt gepleegd tijdens de uitoefening van een beroepsactiviteit, moet worden beschouwd als een verzwarende omstandigheid, omdat het een vorm van misbruik inhoudt en bijzonder laakbaar is.
- (8) Er moet op worden toegezien dat het onderzoeken en vervolgen van delicten die verband houden met racisme en vreemdelingenhaat niet afhangt van aangifte of beschuldiging door het slachtoffer, dat vaak bijzonder kwetsbaar is en ervoor terugschrikt om een gerechtelijke procedure in te stellen.
- (9) De justitiële samenwerking in strafzaken moet worden bevorderd, teneinde door middel van duidelijke regels op het gebied van rechtsmacht en uitlevering doeltreffender te kunnen optreden tegen racistische en xenofobe delicten.
- (10) Er moeten operationele contactpunten worden gecreëerd voor de uitwisseling van informatie of er moet adequaat gebruik worden gemaakt van bestaande samenwerkingsmechanismen.
- (11) Alle lidstaten hebben het Verdrag tot bescherming van personen met betrekking tot de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens van de Raad van Europa van 28 januari 1981 geratificeerd. De persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de uitvoering van dit kaderbesluit, worden beschermd overeenkomstig de beginselen van dat verdrag.

- (12) Omdat het streven racisme en vreemdelingenhaat in alle lidstaten met doeltreffende, evenredige en afschrikkende straffen te bestraffen en de justitiële samenwerking te verbeteren en te bevorderen door mogelijke belemmeringen weg te nemen, niet in voldoende mate door de lidstaten afzonderlijk kan worden verwezenlijkt, daar de regels gemeenschappelijk en met elkaar verenigbaar moeten zijn, en omdat deze doelstellingen dus beter op het niveau van de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie maatregelen nemen, overeenkomstig het in artikel 2 van het EU-Verdrag genoemde en in artikel 5 van het EG-Verdrag omschreven subsidiariteitsbeginsel. Overeenkomstig het eveneens in artikel 5 van het EG-Verdrag omschreven evenredigheidsbeginsel gaat dit kaderbesluit niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (13) Dit kaderbesluit laat de bevoegdheden van de Europese Gemeenschap onverlet.
- (14) Gemeenschappelijk optreden 96/443/JBZ moet worden ingetrokken omdat het met de goedkeuring van het Verdrag van Amsterdam, van Richtlijn 2000/43/EG van de Raad van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming ¹, en van dit kaderbesluit, achterhaald is.
- (15) In dit kaderbesluit worden de grondrechten in acht genomen en de beginselen nageleefd die in het bijzonder zijn vastgelegd in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, met name in de artikelen 10 en 11, en in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met name in de hoofdstukken II en VI.
- (16) In dit kaderbesluit worden de grondrechten in acht genomen en de in artikel 6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie erkende beginselen geëerbiedigd en wordt niet geëist dat een lidstaat maatregelen aanneemt die ingaan tegen zijn grondwettelijke bepalingen inzake deugdelijke rechtsgang, vrijheid van vereniging, persvrijheid en vrijheid van meningsuiting. ²

¹ PB L 180 van 19.7.2000, blz. 22.

² Zie punt II.2 van deze nota.

- (17) Dit kaderbesluit bevat bepalingen inzake de onderlinge afstemming van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten en inzake nauwere samenwerking tussen gerechtelijke en andere autoriteiten van de lidstaten op het gebied van delicten die verband houden met racisme en vreemdelingenhaat,

BESLUIT:

Artikel 1¹

Delicten die verband houden met racisme en vreemdelingenhaat

Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen opdat de volgende opzettelijke gedragingen strafbaar worden gesteld (...):

- a) het publiekelijk aanzetten tot discriminatie, geweld of haat jegens een groep personen, of een lid van die groep, die in termen van ras, huidskleur, godsdienstige overtuiging, afkomst ², nationale of etnische afstamming wordt gedefinieerd;
- b) het begaan van een in punt a) genoemde handeling door het publiekelijk verspreiden of uitdelen van geschriften, afbeeldingen of ander materiaal;
- c) het publiekelijk vergoelijken, ontkennen of verregaand bagatelliseren van genocide, misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdrijven in de zin van de artikelen 6, 7 en 8 van het Statuut van het Internationaal Strafhof, gericht tegen een groep personen, of een lid van die groep, die in termen van ras, huidskleur, godsdienstige overtuiging, afkomst, nationale of etnische afstamming wordt gedefinieerd;

¹ Zie punt II.2 van deze nota.

² Overeengekomen werd in een overweging te vermelden dat "afkomst" zal worden geïnterpreteerd overeenkomstig noot 19 van de toelichting bij het aanvullend protocol bij het Verdrag inzake cybercriminaliteit over het strafbaar stellen van racistische en xenofobe handelingen via computersystemen, zodat I en IRL hun studievoorbehoud bij de handhaving van het woord "afkomst" in de tekst kunnen intrekken.

- d) het publiekelijk ontkennen of verregaand bagatelliseren van de in artikel 6 van het Handvest van het Internationale Militaire Tribunaal bij het Verdrag van Londen van 8 april 1945 omschreven misdaden, gericht tegen een groep personen, of een lid van die groep, die in termen van ras, huidskleur, godsdienstige overtuiging, afkomst of nationale of etnische afstamming wordt gedefinieerd.

Artikel 2

Aanzetting, medeplichtigheid

1. Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat medeplichtigheid aan de in artikel 1 genoemde gedragingen strafbaar wordt gesteld.
2. Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat aanzetting tot de in artikel 1, onder c) en d), genoemde gedragingen strafbaar wordt gesteld.

Artikel 3

Sancties

1. Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de in de artikelen 1 en 2 genoemde gedragingen kunnen worden bestraft met doeltreffende, evenredige en afschrikkende strafrechtelijke sancties.
2. Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat op de in artikel 1 genoemde gedragingen een maximale gevangenisstraf van ten minste één tot drie jaar komt te staan.

Artikel 4 ¹

Racistische en xenofobe motieven

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat racistische en xenofobe motieven bij de bepaling van de strafmaat voor andere dan in de artikelen 1 en 2 bedoelde delicten als verzwarende omstandigheid worden beschouwd of dat deze motieven door de rechter in aanmerking kunnen worden genomen bij de bepaling van de strafmaat.

Artikel 5

Aansprakelijkheid van rechtspersonen

1. Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat rechtspersonen aansprakelijk kunnen worden gesteld voor de in de artikelen 1 en 2 bedoelde, tot hun voordeel strekkende gedragingen van personen die, als individu dan wel als lid van een orgaan van de rechtspersoon, in de rechtspersoon een leidende positie bekleden, op grond van:

- a) een bevoegdheid om de rechtspersoon te vertegenwoordigen, of
- b) een bevoegdheid om namens de rechtspersoon beslissingen te nemen, of
- c) een bevoegdheid om binnen de rechtspersoon controle uit te oefenen.

2. Naast de reeds door lid 1 bestreken gevallen nemen de lidstaten de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat een rechtspersoon aansprakelijk kan worden gesteld wanneer er, als gevolg van gebrekkig toezicht of gebrekkige controle door een in lid 1 bedoelde persoon, gelegenheid is gegeven voor de in de artikelen 1 en 2 genoemde, tot het voordeel van de rechtspersoon strekkende gedragingen van een persoon die onder diens gezag staat.

¹ Zie punt II.3 van deze nota.

3. De aansprakelijkheid van een rechtspersoon uit hoofde van de leden 1 en 2 sluit strafvervolgning van natuurlijke personen die als dader of medeplichtige betrokken zijn bij de in de artikelen 1 en 2 genoemde gedragingen niet uit.

4. Onder "rechtspersoon" wordt verstaan iedere entiteit die deze hoedanigheid krachtens het toepasselijke nationale recht bezit, met uitzondering van staten of andere publiekrechtelijke lichamen in de uitoefening van het openbaar gezag en publiekrechtelijke internationale organisaties.

Artikel 6

Straffen voor rechtspersonen

1. Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat aan een rechtspersoon die op grond van artikel 5, lid 1, aansprakelijk is, straffen kunnen worden opgelegd die doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. Deze straffen omvatten al dan niet strafrechtelijke geldboetes en kunnen andere maatregelen omvatten zoals:

- a) uitsluiting van toelagen of steun van de overheid;
- b) tijdelijk of permanent verbod op het uitoefenen van commerciële activiteiten;
- c) plaatsing onder toezicht van de rechter;
- d) rechterlijk bevel tot ontbinding.

2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat tegen een rechtspersoon die op grond van artikel 5, lid 2, aansprakelijk is, straffen kunnen worden vastgesteld of maatregelen kunnen worden getroffen die doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

Artikel 7 ¹

Grondwettelijke bepalingen en fundamentele beginselen

Dit kaderbesluit laat de grondwettelijke bepalingen en de fundamentele beginselen betreffende de vrijheid van vereniging, de vrijheid van drukpers en de vrijheid van meningsuiting in andere media of bepalingen betreffende de rechten en de verantwoordelijkheden van de pers, onverlet indien deze bepalingen betrekking hebben op het vaststellen of beperken van aansprakelijkheid.

Artikel 8 ²

Werkingssfeer van de strafrechtelijke aansprakelijkheid

1. Een lidstaat kan van strafrechtelijke aansprakelijkheid uitsluiten de gedragingen bedoeld in:

- a) artikel 1 indien deze gedragingen gericht zijn tegen een groep personen of een lid van die groep, die gedefinieerd wordt in termen van godsdienstige overtuiging, mits zulks niet als voorwendsel dient voor gedragingen tegen een groep personen, of een lid van die groep, die in termen van ras, huidskleur, afkomst dan wel nationale of etnische afstamming wordt gedefinieerd;

¹ Zie punt II.2 van deze nota. Uitgaande van het commentaar van de delegaties stelt het voorzitterschap voor, de volgende overweging op te nemen: "Overwegingen welke verband houden met de vrijheid van vereniging, de vrijheid van drukpers en de vrijheid van meningsuiting in andere media kunnen hebben geleid tot bijzondere regelgeving in het nationale recht inzake het vaststellen of het beperken van aansprakelijkheid, zonder dat daaruit evenwel voortvloeit dat niemand strafrechtelijk verantwoordelijk kan worden gesteld voor via de pers, de publieke media of beroepsorganisaties gepleegde strafbare feiten."

² Zie punt II.2 van deze nota. De Commissie stelde het volgende nieuwe artikel 8, lid 3, voor: "Een lidstaat die overeenkomstig lid 1 bepaalde gedragingen uitsluit van strafrechtelijke aansprakelijkheid neemt de nodige maatregelen om voor die gedragingen af te wijken van het beginsel van de dubbele strafbaarheid."

- b) artikel 1, onder a), indien de gedragingen betrekking hebben op discriminatie die niet wordt begaan op een wijze die waarschijnlijk aanzet tot geweld of haat tegen een groep personen, of een lid van die groep, als bedoeld in artikel 1;
- c) artikel 1, onder c) en d), indien de gedragingen niet worden begaan op een wijze die waarschijnlijk aanzet tot geweld of haat jegens een groep personen, of een lid van die groep, als bedoeld in artikel 1;
- d) artikel 1, wanneer de gedragingen niet bedreigend, kwetsend of beledigend zijn.

2. Te gelegener tijd, binnen twee jaar na het verstrijken van de in artikel 11, lid 1, bedoelde uiterste termijn voor de uitvoering van dit kaderbesluit, zal de Raad dit artikel opnieuw bezien om te overwegen of het bepaalde in lid 1, onder a), b) en c) moet worden gehandhaafd.

Artikel 9

Instellen van vervolging

Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat het instellen van onderzoek naar of vervolging wegens de in de artikelen 1 en 2 bedoelde gedragingen, ten minste in de ernstigste gevallen, wanneer de gedraging zich op zijn grondgebied heeft voorgedaan, niet afhankelijk is van aangifte of beschuldiging door het slachtoffer van de gedraging.

Artikel 10

Rechtsmacht

1. Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om zijn rechtsmacht te vestigen ten aanzien van de in de artikelen 1 en 2 genoemde gedragingen indien deze:

- a) geheel of gedeeltelijk op zijn grondgebied zijn begaan; of
- b) door een van zijn onderdanen zijn begaan of
- c) tot voordeel strekken van een rechtspersoon met hoofdkantoor op het grondgebied van die lidstaat.

2. Bij het vestigen van zijn rechtsmacht overeenkomstig lid 1, onder a), neemt elke lidstaat de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat zijn rechtsmacht zich uitstrekt tot gevallen waarin de gedraging via een informatiesysteem is begaan en:

- a) de dader de gedraging begaat terwijl hij zich fysiek op het grondgebied van de lidstaat bevindt, ongeacht of bij de gedraging materiaal wordt gebruikt dat via een informatiesysteem op dat grondgebied wordt aangeboden;
- b) bij de gedraging materiaal wordt gebruikt dat via een informatiesysteem op zijn grondgebied wordt aangeboden, ongeacht of de dader de gedraging begaat terwijl hij zich fysiek op dat grondgebied bevindt.

3. Een lidstaat die uit hoofde van zijn wetgeving vooralsnog geen eigen onderdanen uitlevert of overlevert, treft de nodige maatregelen om zijn rechtsmacht te vestigen ten aanzien van en vervolging in te stellen wegens de in de artikelen 1 en 2 genoemde gedragingen wanneer deze door een van zijn eigen onderdanen buiten zijn grondgebied zijn begaan.

4. Elke lidstaat kan besluiten de in lid 1, onder b) en c), beschreven regels inzake de rechtsmacht niet of slechts in specifieke gevallen of omstandigheden toe te passen.

5. De lidstaten stellen het secretariaat-generaal van de Raad en de Commissie op de hoogte wanneer zij besluiten lid 3 toe te passen, zo nodig onder vermelding van de specifieke gevallen of omstandigheden waarin het besluit van toepassing is.

Artikel 11 ¹

Uitvoering

1. De lidstaten treffen de noodzakelijke maatregelen om uiterlijk op [30 juni 2004] aan dit kaderbesluit te voldoen.
2. Vóór die datum delen de lidstaten het secretariaat-generaal van de Raad en de Commissie de tekst mee van de voorschriften waarmee zij hun verplichtingen uit hoofde van dit kaderbesluit in hun nationale wetgeving omzetten. Op basis van een verslag dat is opgesteld aan de hand van die informatie en een schriftelijk verslag van de Commissie, gaat de Raad vóór [30 juni 2005] na of de lidstaten de nodige maatregelen hebben getroffen om aan dit kaderbesluit te voldoen.

Artikel 12

Intrekking van Gemeenschappelijk Optreden 96/443/JBZ

Gemeenschappelijk Optreden 96/443/JBZ wordt hierbij ingetrokken.

Artikel 13 ²

Territoriale toepassing

Dit kaderbesluit is van toepassing op Gibraltar.

¹ Zie punt II.3 van deze nota.

² Artikel 13 werd ingevoegd in overleg met de Spaanse en de Britse delegatie.

Artikel 14
Inwerkingtreding

Dit kaderbesluit treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter

Verklaring van de Britse delegatie voor de notulen van de Raadszitting waarin het kaderbesluit zal worden aangenomen

"Het Verenigd Koninkrijk benadrukt het belang van voorkoming van geweld, haat en intimidatie als gevolg van vijandigheid jegens iemands godsdienstige opvattingen. De regering van het Verenigd Koninkrijk heeft verklaard dat zij in beginsel voorstander is van een voorstel, dat thans door een parlementair Select Committee van het Hogerhuis wordt behandeld, om het aanzetten tot godsdiensthaat als delict aan te merken. Voor delicten die zijn ingegeven door vijandigheid jegens de leden van een godsdienstige groep geldt reeds strafverzwaring, ingevoerd bij de wet van 2001 inzake terrorismebestrijding, criminaliteit en veiligheid. Gekwalificeerde delicten, waarvoor hogere maximumstraffen gelden wanneer zij door religieuze motieven zijn ingegeven, omvatten mishandeling, misdadige vernieling, intimidatie en pesterij. Voorts moeten de rechtbanken godsdienstig gemotiveerde vijandigheid als een verzwarende factor beschouwen bij het vaststellen van de strafmaat voor alle delicten."
